

Návrh na vyhlásenie obce Nesvady za mesto

Mestami v Slovenskej republike sú mestá, ktoré za mestá vyhlasuje Národná rada Slovenskej republiky na návrh vlády Slovenskej republiky. Slovenská republika má v súčasnosti 140 miest. Poslednými obcami, ktoré boli vyhlásené za mestá sú Gabčíkovo a Turany.

V súčasnosti existujú obce, ktoré majú nad 5 000 obyvateľov a nie sú mestami, ale pre svoj spádový obvod zastávajú dôležitú funkciu z hľadiska ekonomického a urbanistického rozvoja, občianskej a technickej vybavenosti. Medzi takéto obce patrí obec Nesvady.

Nesvady:

Podľa údajov oddelenia hlásenia pobytu a elektronizácie, odboru registrov, matrik a hlásenia pobytu sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky mala ku dňu 31. augustu 2019 obec Nesvady 5 105 obyvateľov. Katastrálne územie obce má rozlohu 5 786 ha. Platný územný plán obce z toho rieši rozlohu 482 ha. Obec leží na pomedzí riek Nitra a Žitava v úrodnej planine Podunajskej nížiny. Obec Nesvady je s počtom viac ako 5 000 obyvateľov najväčšou obcou okresu Komárno a radí sa medzi najväčšie obce Slovenskej republiky. V obci je 74 ulíc a evidujú v nej celkom cca 2 350 stavieb so súpisným číslom, prevažne rodinné domy, bytové domy a priemyselné objekty.

Návrh na vyhlásenie obce Nesvady za mesto prerokovalo obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí 24. augusta 2017 a uznesením číslo 35/2017-X schválilo podanie žiadosti o vyhlásenie obce za mesto. Obec predložila svoju žiadosť prostredníctvom Okresného úradu Nitra Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) na ďalšie konanie.

Okresný úrad Nitra kladným stanoviskom odporúča vyhovieť žiadosti obce Nesvady o vyhlásenie obce za mesto. Vychádza pri tom zo skutočnosti, že obec spĺňa podmienky vyhlásenia za mesto z hľadiska vybavenosti obce, programu budovania infraštruktúry, charakteru zástavby obce, dopravného prepojenia a perspektívnej demografickej situácie.

Prvá písomná zmienka o obci Nesvady je uvádzaná vo forme Novum Naswod a pochádza z roku 1269, v ktorej sa obec spomína ako územný celok patriaci pod arcidiecézu Ostrihom. Obci boli v roku 1416 udelené jarmočné práva. V roku 1572 sa v zápisoch uvádza Naswod Oppidum /mestečko/. Z roku 1690 existuje písomná zmienka o vlastnej pečati obce. Matričná evidencia je katolíckou farnosťou vedená od roku 1717. Obec patrila až do roku 1848 pod správu Ostrihomskej arcidiecézy. Na začiatku 20. storočia obec disponovala notárom, cirkevnou školou, prevádzkovala valcový mlyn, mala poštový úrad, sporiteľňu a ďalšie inštitúcie.

Obec Nesvady prijala v roku 1998 symboly obce – erb, štandardu, insígnie, zástavu a pečať, ktorých motív vychádza z historicky zdokladovaných prameňov. Podľa týchto dokladov obec už v XV. storočí získala štatút mestečka s trhovými právami. Základné motto obce „LABORE et CONCORDIA – PRÁCOU A SVORNOSTOU“ vyjadruje úprimný vzťah obyvateľov obce k trvalým hodnotám, ktoré sú premietnuté i do prijatej symboliky. Znázorňuje pracovitosť obyvateľov vyjadrenú tradíciou lovu veľkých rýb – víz a obrábaním úrodných lánov vyjadrených žltou farbou.

Obec Nesvady v polovici 70. rokov minulého storočia plynifikovala, bolo vybudované verejné osvetlenie a v roku 1974 bola do užívania odovzdaná budova materskej školy na ulici Hurbanova. V roku 1976 bola do užívania odovzdaná nová 22-triedna základná škola. V roku 1980 bol vybudovaný futbalový areál a bola postavená budova detských jasíeľ. Športová hala bola odovzdaná do užívania v roku 1988. Pre potreby členov klubu dôchodcov bola prestavaná budova bývalej tabakovej sušiarne. Postavila sa budova domu služieb a bol vybudovaný areál verejnoprospešných služieb obce. Pre potreby predškolskej výchovy bola v roku 1986 odovzdaná do užívania nová 120-miestna materská škola na ulici Sládkovičova. V roku 1989 bola skolaudovaná nová moderná budova obecného úradu s vynoveným námestím a postavená a odovzdaná do užívania aj budova dvoj obvodového zdravotného strediska pre zabezpečenie zdravotnej starostlivosti. V roku 1997 bola začatá stavba stanice čistiarne odpadových vôd a začala sa výstavba kanalizačnej siete. V roku 2000 bola vybudovaná prístavba ubytovacej a reštauračnej časti k športovej hale - Športhotel. Úplnou prestavbou v roku 2002 prešla budova miestneho kultúrneho strediska.

V roku 2004 bol v severovýchodnej časti obce Nesvady vybudovaný priemyselný areál, kde v súčasnej dobe pôsobia 4 zahraničné firmy /FERPLAST Slovakia s.r.o, ELDUR Slovakia k.s., BCF Europe s.r.o, Metal-X Nesvady s.r.o./ a 5 domácich firiem realizuje v súčasnej dobe svoje nové investičné zámery. Mimo priemyselnej zóny pôsobia ďalšie 2 zahraničné obchodné spoločnosti PHOENIX-Zdravotnícke zásobovanie a.s., FEMAD s.r.o, firma HPL spol. s.r.o - neštátne zdravotnícke zariadenie poskytujúce laboratórne analýzy v odbore mikrobiológia a agropodnik Agrorent a.s., ktorý hospodári na výmere vyše 3.300 ha poľnohospodárskej pôdy. Vyššie uvedené firmy zamestnávajú viac ako 600 zamestnancov, kde cca 40 % pracovných síl dochádza do obce Nesvady zo širšieho regiónu. Na území obce Nesvady sídli 110 obchodných spoločností s ručením obmedzeným, 2 akciové spoločnosti a jedna komanditná spoločnosť. Okrem toho v obci pôsobí 98 živnostníkov. V evidencii obce je 14 samostatne hospodáriacich roľníkov. Obec prevádzkuje aj miestne trhovisko, na ktorom sa poskytujú trhové služby pre obyvateľov obce a širokú verejnosť okolitých obcí s možnosťou predaja tovaru a vlastných prebytkov.

Pre zachovanie kultúrneho dedičstva bol v obci Nesvady v roku 2005 zriadený dom ľudových tradícií - miestne múzeum. V roku 2012 bol zrealizovaný a do užívania odovzdaný objekt Ekodvor a kompostáreň. V tomto roku bolo do každej domácnosti zabezpečené kompostovacie zariadenie. V roku 2013 samospráva obce rozhodla o výstavbe termálneho kúpaliska na území kúpeľného a rekreačného centra obce o výmere vyše 49 ha. Termálne kúpalisko bude využívané aj v rámci plaveckých výcvikov pre školopovinné deti z našej obce, taktiež bude slúžiť aj školám v okolitom regióne.

Obec v súčasnej dobe disponuje širokým rozsahom obchodnej siete a službami. V obci Nesvady k 31. 12. 2018 bolo registrovaných 15 prevádzok, ktoré sa špecializujú na predaj základných potravinárskych potrieb pre obyvateľov, z toho dve predajne sú kategorizované ako supermarket /JEDNOTA SD a TESCO/. V obci sa nachádza 16 prevádzok so zameraním na reštauračné a pohostinské služby, z toho štyri reštaurácie s obsluhou. Sieť reštauračných zariadení okrem tradičných služieb poskytujú aj rozvoz stravy nielen pre obyvateľov obce ale aj širšieho okolia. Okrem toho na území obce pôsobia obchodné jednotky so spotrebným tovarom: 2 drogerie, farby-laky, 2 predajne s domácimi potrebami a priemyselným tovarom, 2 predajne záhradkárskych potrieb, predajňa stavebnín, viacero predajní s textilom, rybárske potreby, potreby pre chovateľov domácich zvierat, papiernictvo a kancelárske potreby, hračky, predajňa pohonných hmôt s umyvárnou motorových vozidiel, 2 predajne pohrebných potrieb.

Na území obce sa poskytuje plejáda služieb, ako 11 kaderníctiev, 5 kozmetík, manikúra a pedikúra, masérské služby, viacero prevádzok na šitie a opravy odevov, 3 autoservisy, bankovnícke služby poskytujú 2 bankomaty. Zdravotnícke služby v obci poskytujú dvaja praktickí lekári pre dospelých, jeden lekár pre deti a dorast, stomatológ a lekárneň.

Obec Nesvady je zriaďovateľom dvoch základných škôl a dvoch materských škôl. Obec vytvára široké možnosti pre športové vyžitie obyvateľov, prevádzkuje športovú halu vhodnú na medzinárodné zápasy v hádzanej. Obec prevádzkuje aj dvojhektárový areál pre futbalistov s dvomi kvalitnými trávnatými ihriskami, sociálnymi zariadeniami a krytou tribúnou.

V sociálnej sfére sa v obci Nesvady poskytuje opatrovnícka služba a prevádzkuje sa denný stacionár a klub dôchodcov. V obci pôsobí Komunitné centrum v priestoroch obce, ktoré prevádzkuje občianske združenie YMCA, denný stacionár v budove klubu dôchodcov. V obci je k dispozícii služba káblovej televízie, ktorá zároveň poskytuje aj internetové služby pre občanov a firmy.

Obec Nesvady poskytuje služby aj pre okolité obce, pričom ide najmä o služby autoservisov, bankové služby, zdravotnícke služby, ubytovacie služby, predaj stavebnín, predaj pohonných hmôt, služby supermarketov a využívanie športovej haly športovcami z okolitých obcí.

Obec Nesvady má vybudovanú rozsiahlu infraštruktúru, na území obce sa nachádza vyše 30 km miestnych komunikácií a má zabezpečené dopravné spojenie s okolitými obcami. Všetky sú v bezprašnom prevedení. V celej obci je na 100 % zavedený verejný vodovod, je vybudovaná čistička odpadových vôd a vyše 6 kilometrov verejnej kanalizácie. Podľa vyjadrenia Nitrianskeho samosprávneho kraja má obec Nesvady pomerne dobré dopravné spojenie, vstup na diaľnicu vo vzdialenosti cca 30 km, medzinárodné letisko v Bratislave je vzdialené 120 km, k Budapešti 120 km a k Viedni 150 km.

Obec Nesvady je vlastníkom a zriaďovateľom dvoch obchodných spoločností (VPS Nesvady s.r.o. a THERMÁL Nesvady s.r.o.), dvoch príspevkových organizácií (MKS Nesvady a Športové a turistické služby obce Nesvady) a dvoch rozpočtových organizácií (Základná škola ul. Komenského 21 a Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským – Alapiskola Komenského 21 Nesvady).

V geografickom centre obce Nesvady je vybudované moderné námestie o rozlohe vyše 2,5 ha. Námestie ohraničujú stavby verejnoprospešného charakteru – budova obchodu s náradím, budova klubu dôchodcov, budova 27 nájomných bytov, budova domu služieb, budova štyroch obchodov s bytmi na poschodí, poschodová budova obchodných jednotiek a Slovenskej sporiteľne a. s., polyfunkčná viacpodlažná budova, budova miestneho kultúrneho strediska a viacpodlažná bytová budova. V centrálnej časti obce Nesvady je vytvorených vyše 100 parkovacích miest pre motorové vozidlá. V obci Nesvady sa najviac bytov nachádza v rodinných domoch. Obec Nesvady má vytvorené podmienky pre ďalší rozvoj bytovej výstavby. Na území kúpeľného a rekreačného centra sú vytvorené podmienky na výstavbu 107 rekreačných domov, ktoré budú využité na celoročné bývanie.

V obci sú pre spoločenské, kultúrne a športové vyžitie občanov počas celého roka usporadúvané podujatia, sú to jarmoky, kultúrne podujatia, divadelné predstavenia, koncerty, športové a hasičské súťaže, ktoré už majú u nás tradíciu. Na území obce sa nachádzajú 4 kostoly. Katolícky kostol, kostol Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, kostol Bratskej

jednoty baptistov a modlitebňa Apoštolskej cirkvi. Mestotvorným prvkom je aj kláštor Kongregácie sestier Božského Vykupiteľa. V obci sa nachádza miestne kultúrne stredisko, ktoré je hlavným organizátorom kultúry. V obci Nesvady pôsobí 22 občianskych združení, ktoré sa aktívne zapájajú do spoločenského života obce, ako aj aj hasičská jednotka /dobrovoľný hasičský zbor/.

Obec Nesvady spĺňa predpoklady na vyhlásenie obce za mesto, upravené v zákone o obecnom zriadení. Má 5 105 obyvateľov, je administratívnym a kultúrnym centrom, zabezpečuje niektoré služby aj pre obyvateľstvo okolitých obcí, má zabezpečené dopravné spojenie s okolitými obcami a v časti územia obce je mestský charakter zástavby. K návrhu na vyhlásenie obce Nesvady za mesto zaujal kladné stanovisko Okresný úrad Nitra.